

C/2024/1594

2024.3.5.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye –

a) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a pénzügyi adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó keretről, valamint az 1093/2010/EU, az 1094/2010/EU, az 1095/2010/EU és az (EU) 2022/2554 rendelet módosításáról

(COM(2023) 360 final – 2023/0205 (COD))

b) Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és elektronikuspénz-szolgáltatásokról, a 98/26/EK irányelv módosításáról, valamint az (EU) 2015/2366 és a 2009/110/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(COM(2023) 366 final – 2023/0209 (COD))

c) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról

(COM(2023) 367 final – 2023/0210 (COD))

(C/2024/1594)

Előadó: **João NABAIS**

Felkérések:	a) Európai Parlament, 2023.10.19. b) Európai Parlament: 2023.9.11. c) Európai Parlament: 2023.9.11.
Jogalap:	a) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke b) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke c) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke
Illetékes szekció:	„Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2023.11.23.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2023.12.14.
Plenáris ülészak száma:	583.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	197/7/13

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) üdvözli, hogy az irányelvbe (és a rendeletbe) belefoglalták az elektronikuspénz-szolgáltatásokat és a független ATM-üzemeltetőket, mivel ez bővíti a felhasználók biztosítékait.

1.2. Az EGSZB úgy látja, hogy az új irányelvben egyértelművé kell tenni, hogy a digitális pénztárcák (például az Apple vagy a Google Pay) a hatálya alá tartoznak-e vagy sem.

1.3. A fogadó állam felügyeleti hatóságainak szerepét ki kell terjeszteni, hogy több hatáskörrel rendelkezzenek a tevékenységüket a letelepedés szabadságának vagy a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlása keretében végző pénzforgalmi intézmények tekintetében.

1.4. Az EGSZB üdvözli az irányelvjavaslatnak a kiskereskedelmi üzletek által nyújtott készpénzfelvételi szolgáltatásokra vonatkozó pozitív rendelkezését.

1.5. Véleménye szerint azonban az irányelvre irányuló javaslat felülvizsgálati záradékában (43. cikk) szereplő ötéves időtartam túlságosan hosszú.

1.6. Az, hogy a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló második irányelvet ⁽¹⁾ (a továbbiakban: PSD2) úgy alakítják át, hogy egy irányelv és az itt vizsgált pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló rendeletjavaslat ⁽²⁾ (a továbbiakban: PSR) lép a helyébe, nem megfelelő abban a tekintetben, hogy nem biztosít nagyobb védelmet a fogyasztó számára a csalás új típusaival szemben. Az EGSZB ezért az alábbi, 3.2.7. pontban egy intézkedéscsomagra tesz javaslatot.

1.7. Az EGSZB pozitívnak tartja a készpénzfelvétel költségeire vonatkozó előzetes tájékoztatás bevezetését (a PSR 7. cikke).

1.8. Üdvözli azt a javaslatot, hogy a díjak emelésére vonatkozó tilalmat az EU valamennyi pénznemében történő átutalásokra és beszedésekre terjesszék ki (a PSR 28. cikke).

1.9. Az EGSZB örömmel látja a PSR azon rendelkezéseit is, amelyek előírják egyfajta engedély-irányítópult létrehozását és azt, hogy a felhasználóknak engedélyezniük kell a kifizetéseket.

1.10. Figyelmeztet azonban arra, hogy nem elfogadható, hogy a fogyasztókat arra ösztönözzék, hogy hitelesítési adataikat harmadik felek weboldalain adják meg.

1.11. Az EGSZB kéri, hogy vizsgálják meg az azonnali fizetésekről szóló irányelvjavaslat és a PSR viszonyát a nemzetközi bankszámlaszám (IBAN) ellenőrzésének eredményéről történő tájékoztatás tekintetében. Ennek kapcsán utal az azonnali fizetésekről szóló rendelet témájában készült véleményére ⁽³⁾.

1.12. Az EGSZB ezenkívül azt is kéri, hogy fontolják meg, hogy ezt a szolgáltatást alkalmazzák-e a csoportos kifizetésekre is.

1.13. Nagyon pozitív annak megtiltása, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók egyoldalúan megemeljék a készpénz-helyettesítő fizetési eszközökre vonatkozó összeghatárokat (51. cikk).

1.14. Üdvözlendő az előre nem ismert összegű fizetési műveletekhez kapcsolódó, a pénzeszközök zárolására vonatkozó szabályok (PSR 61. cikk).

1.15. Tekintettel a gyakran elkövetett csalások súlyosságára, a javasolt rendeletnek a pénzeszközök visszaszerzésére vonatkozó rendszerben kellene fontolóra vennie egy – a teljesítést nem érintő – eszköz bevezetését olyan esetekben, amikor észszerűen feltételezhető, hogy csalás történt.

1.16. Az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy javítani kell a PSR azon rendelkezéseit, amelyek szigorítják az erős ügyfél-hitelesítést (SCA).

1.17. A nyílt pénzügyi szolgáltatási tevékenységekről szóló rendeletre irányuló javaslatnak ⁽⁴⁾ egyensúlyt kell teremtenie az érintett felek igényei között, folyamatosan szem előtt tartva az ügyfeladatok védelmének szükségességét. A jobb szolgáltatásnyújtás érdekében megfelelő képzést kell biztosítani a pénzforgalmi szolgáltatók személyzete számára. Az EGSZB úgy véli, hogy garantálni kell az általános adatvédelmi rendelet ⁽⁵⁾ adattakarékossági elvét.

1.18. Az e rendeletre irányuló javaslatban szereplő ügyfeladat-kategóriák listája meglehetősen átfogó és széles körű (2. cikk), de a gyűjtött adatok kapcsán továbbra is fennáll a visszaélés és a jogellenes beavatkozás kockázata.

1.19. Ez a rendeletjavaslat elégtelen az érzékeny személyes adatok és a releváns pénzügyi adatok felhasználásának tilalma tekintetében, és nem biztosítja megfelelően az egyensúlyt és az átláthatóságot.

1.20. Az irányítópultoknak (vagy portáloknak) olyan egyedi normáknak kell megfelelniük, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára annak meghatározását, hogy mely adatoknak mely szervezetekkel és milyen célból történő megosztásához adják hozzájárulásukat.

2. Háttér és feltárt problémák

2.1. Az Európai Bizottság meg volt győződve arról, hogy a legjobb két különböző típusú jogalkotási eszközt előterjeszteni a pénzforgalmi jogszabályok területén: a pénzforgalmi szolgáltatásokat és elektronikuspénz-szolgáltatásokat nyújtó intézmények engedélyezésének és felügyeletének szabályozásáról szóló külön irányelv közzétételét az indokolja, hogy ezekkel a hatáskörökkel továbbra is a tagállamok rendelkeznek, és az Európai Bizottság nem is javasolja azok uniós szintre történő átruházását.

⁽¹⁾ COM(2023) 366 final.

⁽²⁾ COM(2023) 367 final.

⁽³⁾ HL C 146., 2023.4.27., 23. o.

⁽⁴⁾ COM(2023) 360 final.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2.2. Bár úgy tekinthető, hogy a PSD2 nagyrészt megvalósította az Európai Bizottság által meghatározott célkitűzéseket, az Európai Bizottság közzétette a hatásainak értékelését, és arra a következtetésre jutott, hogy négy kulcsfontosságú probléma továbbra is fennáll az uniós pénzforgalmi piacon.

2.3. Az Európai Bizottság a következő problémákat azonosította: (1) a fogyasztók ki vannak téve a csalás kockázatának, és nem bíznak a fizetési műveletekben; (2) a nyílt banki szektor még mindig fejlődik és működését javítani szükséges; (3) az uniós tagállamok felügyeleti szerveinek hatáskörei és kötelezettségei terén következetlenség tapasztalható; (4) a bankok és a banknak nem minősülő pénzforgalmi szolgáltatók között egyenlőtlenek a versenyfeltételek.

2.4. Az Európai Bizottság szerint e problémák következményei a következők: (1) az ügyfelek (fogyasztók, kereskedők és kis- és középvállalkozások [kkv-k]) továbbra is ki vannak téve a csalás kockázatának, és a pénzforgalmi szolgáltatások választéka korlátozott, miközben az árak a szükségesnél magasabbak; (2) a nyílt banki szolgáltatók akadályokba ütköznek az alapvető nyílt banki szolgáltatások nyújtása és az innovatív megoldások terén; (3) a pénzforgalmi szolgáltatók bizonytalanok a kötelezettségeiket illetően, a banknak nem minősülő pénzforgalmi szolgáltatók versenyhátrányban vannak a bankokkal szemben; (4) a kereskedelmi műveletek gazdaságtalanok és magasabb költségekkel járnak, ami negatív hatással van az EU versenyképességére; (5) a belső pénzforgalmi piac széttagolt, jellemző a legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórum kiválasztása (amikor is a vállalatok a legkedvezőbb jogszabályi kerettel rendelkező tagállamba igyekeznek).

2.5. A rendeletre irányuló javaslatot ⁽⁶⁾ illetően az Európai Bizottság már 2020-ban a digitális pénzügyi és pénzforgalmi stratégiájának egyik prioritásaként azonosította az adatvezérelt pénzügyi környezet előmozdítását, és bejelentette, hogy jogalkotási javaslatot kíván előterjeszteni a pénzügyi adatokhoz való hozzáférés jobb keretének létrehozása érdekében.

2.6. A pénzügyi adatokhoz való hozzáférés szabályozásának tárgya az adatok vállalkozások közötti vagy a vállalkozások és az ügyfelek (köztük a fogyasztók) közötti kapcsolatokban történő feldolgozása, amennyiben – alapvető követelményként – a pénzügyi szolgáltatások széles köre kapcsán az ügyfél azt kéri.

3. Elemzés és általános megjegyzések

3.1. A pénzforgalmi szolgáltatásokról és elektronikuspénz-szolgáltatásokról szóló irányelv ⁽⁷⁾ kapcsán

3.1.1. Ami a hatályt illeti (1. és 2. cikke valamint (13) és (68) preambulumbekzdés), ez az irányelvjavaslat nagyrészt a PSD2 „Pénzforgalmi szolgáltatók” című II. címén alapul, amely csak a pénzforgalmi intézményekre vonatkozik.

3.1.2. Ez a javaslat aktualizálja és pontosítja az említett irányelv pénzforgalmi intézményekre vonatkozó rendelkezéseit, továbbá a pénzforgalmi intézmények egyik alkategóriájaként beépíti a korábbi elektronikuspénz-kibocsátó intézményeket és következőképpen hatályon kívül helyezi a második elektronikuspénz-irányelv irányelvet ⁽⁸⁾.

3.1.3. Emellett rendelkezéseket tartalmaz a kiskereskedők által (a vásárlás szükségessége nélkül) vagy független ATM-üzemeltetők által nyújtott készpénzfelvételi szolgáltatásokra vonatkozóan, és felülvizsgálja az elszámolások véglegességéről szóló irányelvet ⁽⁹⁾.

3.1.4. Az EGSZB üdvözli, hogy az elektronikuspénz-szolgáltatások bekerülnek az irányelvbe (és a rendeletbe is), mivel ez bővíti az elektronikuspénz-szolgáltatások, valamint a PSD2 hatálya alá tartozó pénzforgalmi szolgáltatások felhasználóinak biztosítékait.

3.1.5. A független ATM-szolgáltatások beépítése szintén pozitív.

3.1.6. Az EGSZB megjegyzi azonban, hogy még mindig számos kivétel van, amelyek egy sor szolgáltatást kihagynak a szükséges és megfelelő szabályozási keret alól.

⁽⁶⁾ COM(2023) 360 final.

⁽⁷⁾ COM(2023) 366 final.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/110/EK irányelve (2009. szeptember 16.) az elektronikuspénz-kibocsátó intézmények tevékenységének megkezdéséről, folytatásáról és prudenciális felügyeletéről, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról, valamint a 2000/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 267., 2009.10.10., 7. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 98/26/EK irányelve (1998. május 19.) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről (HL L 166., 1998.6.11., 45. o.).

3.1.7. Ebben az új irányelvben egyértelművé kell tenni, hogy a digitális pénztárcák (például az Apple vagy a Google Pay) bekerülnek-e az irányelv hatálya alá, mivel ezeket a szolgáltatásokat világszerte széles körben használják fizetési célokra, és az EU-ban is meglehetősen népszerűek, ezért indokolt lenne a beemelésük.

3.1.8. E szolgáltatások jelentőségére tekintettel az EGSZB nem tartja körültekintőnek, hogy ezeket a készpénz-helyettesítő fizetési eszközöket csak az irányelv hatálybalépése után öt évvel esedékes jövőbeli felülvizsgálat során vegyék tekintetbe.

3.1.9. A tevékenységüket a letelepedés jogának vagy a szolgáltatásnyújtás szabadságának gyakorlása keretében végző pénzforgalmi intézmények felügyeletét illetően (az irányelvre irányuló javaslat 31. cikke) ki kell terjeszteni a fogadó állam felügyeleti hatóságainak szerepét, hogy több hatáskörrel rendelkezzenek.

3.1.10. Jelenleg sok esetben a felhasználóknak a panaszaikkal a pénzforgalmi intézmény székhelye szerinti tagállam – azaz egy a saját országukon kívüli állam – hatóságaihoz kell fordulniuk.

3.1.11. Ennek kapcsán üdvözlendő az a lehetőség, hogy a fogadó állam kérésére központi kapcsolattartó pontot kelljen létrehozni a fogadó államban, bár javasoljuk, hogy ez ne csak lehetséges, hanem kötelező legyen.

3.1.12. Üdvözlendő a kiskereskedelmi üzletekben nyújtott készpénzfelvételi szolgáltatással kapcsolatos rendelkezés (az irányelvjavaslat 37. cikke), mivel az kezeli a készpénzhez való egyre nehezebb hozzáférés problémáját, ami a bankjegykiadó automaták és ügynökségek számának fokozatos csökkenéséből ered.

3.1.13. A felülvizsgálati záradékot (az irányelvre irányuló javaslat 43. cikke) illetően az EGSZB úgy véli, hogy az abban meghatározott öt éves időszak túlságosan hosszú, tekintettel a szolgáltatások terén végbemenő innováció ütemére, az új és kifinomultabb szolgáltatások előrelátható megjelenésére, valamint a csalások új típusainak felbukkanására, ami a jogi és szabályozási keret gyakoribb aktualizálását teszi szükségessé.

3.2. A pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló rendeletervezet ⁽¹⁰⁾ kapcsán

3.2.1. Az elmúlt években ezen a területen az irányelvek olyan intézkedéseket vezettek be, amelyek igen kedvező hatásokkal jártak, mint például a fizető felek felelősségének 50 EUR-ra való csökkentése, a hibás beszédek esetén a visszatérítéshez való jog 8 héten keresztül történő biztosítása, a hitel- vagy betéti kártyás fizetések esetében a további díjak felszámolásának tilalma, végül pedig az SCA-ra vonatkozó követelmények végrehajtása.

3.2.2. A csalás különféle fajtái azonban továbbra is komoly aggodalomra adnak okot, és ezek immár a felhasználót, nem pedig a készpénz-helyettesítő fizetési eszközt vagy a fizetési csatornát célozzák.

3.2.3. Ezért a jogi és szabályozási keretnek hozzá kell járulnia az ügyfél/fogyasztó elleni ilyen támadások felszámolásához, beleértve az adathalászatot (phishing) és a svindlit (spoofing) is. A csalás elleni hatékonyabb küzdelem érdekében az Európai Bizottságnak a megelőzésre és a felderítésre kell összpontosítania, és a bűnözők megcélzása érdekében intézkedési kötelezettséget kell előírnia minden olyan fél számára, amelynek szolgáltatásai és rendszerei ki vannak téve az online csalás veszélyének. Ezzel párhuzamosan növelnie kell a felhasználók tudatosságát, hogy védjék az információkat és hozzáférési adataikat.

3.2.4. Amint közismert, a csalók sok esetben a fizető feleket/ügyfeleket ráveszik arra, hogy például megosszák hitelesítő adataikat (jelszavaikat vagy kódjaikat), illetve kifizetéseket indítsanak a számláikról.

3.2.5. A cselekményeket tehát ténylegesen a fizető felek/ügyfelek hajtják végre, de a bűnözők befolyása alatt, akik képesek megteremteni a megtévesztéshez szükséges feltételeket. Ilyen esetekben a cselekményt fizikailag ugyan a fizető fél végzi, ám ez nem változtat azon, hogy szubjektív szempontból a cselekmény nem tükrözi a fizető fél tényleges akaratát.

3.2.6. Ebben az összefüggésben a PSD2-nek ezzel a rendeletjavaslattal (PSR) történő felváltása nem biztosítja a csalás ezen új típusaival szembeni erősebb fogyasztóvédelmet; a rendelkezések, intézkedések és követelmények szélesebb körére lenne szükség a pénzforgalmi szolgáltatókra, valamint más olyan szervezetekre vonatkozóan, amelyek szolgáltatásai és rendszerei online csalásnak vannak kitéve (pl. elektronikus hírközlési szolgáltatók és közösségimédia-platformok).

⁽¹⁰⁾ COM(2023) 367 final.

3.2.7. Az EGSZB például a következő eszközöket javasolja: (1) a „súlyos gondatlanság”, az „engedélyezés”, és a „csalás gyanúja”/„bizonyított csalás” fogalmának egyértelmű meghatározása; (2) egy olyan rendszer, amely ezekben a csalás által érintett esetekben egyértelműen meghatározza a felelősséget, pontosan definiálva a súlyos gondatlanság és az ellenőrzés fogalmát, kiegészítve a bankszámláról leemelt összeg azonnali visszatérítéséhez való joggal; (3) a pénzforgalmi szolgáltató, a fizető fél és a fizetés címzettje – a fizetési lánc további résztvevői – közötti felelősségmegosztás szigorú keretének meghatározása; (4) a tranzakciók megfelelőbb nyomon követésének megkövetelése valamennyi pénzforgalmi szolgáltatótól, illetve egyértelmű felelősség meghatározása a pénzforgalmi szolgáltatás valamennyi résztvevője számára; (5) annak megkövetelése, hogy ruházzanak be a csalók által használt hamis honlapok és hamis IBAN-ok azonosítását célzó eszközökbe; (6) a pénzforgalmi szolgáltatók kötelezése arra, hogy vegyenek részt alternatív vitarendezési mechanizmusokban, érvényre juttatva a (122) preambulumbekendést; (7) jogi eszközök ahhoz, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók csalás gyanúja esetén felfüggeszthessék a fizetési szolgáltatásokat, ideértve bizonyos kifizetések zárolását és a kiutalt pénzeszközök visszaszerzését is; illetve (8) megfelelő képzés a pénzforgalmi szolgáltatók személyzete számára ezen a téren, valamint lépések a felhasználók azzal kapcsolatos tudatosságának növelése érdekében, hogy miként használják megfelelően a fizetési eszközöket, hogyan azonosítsák a csalókat és mit tegyenek, ha csalás áldozataivá váltak.

3.2.8. Az érintős fizetéseket illetően az Európai Bizottság a lakossági pénzforgalmi stratégiában jelezte, hogy értékelni fogja egy olyan funkció bevezetésének lehetőségét, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy meghatározzák az érintős kifizetések küszöbértékeire vonatkozó preferenciáikat. Az EGSZB szorgalmazza, hogy egy ehhez hasonló megoldás kerüljön végrehajtásra.

3.2.9. Ez választ adna számos fogyasztó aggodalmára, akik úgy vélik, hogy az érintős fizetések kapcsán az 50 EUR összegű felső határ túlságosan magas, és szeretnék alacsonyabb értékeket meghatározni bankkártyájukhoz.

3.2.10. Ami a készpénzfelvételi szolgáltatásokra vonatkozó tájékoztatási követelményeket illeti, az EGSZB üdvözlö a készpénzfelvétel költségeire vonatkozó előzetes tájékoztatás bevezetését (a rendeletre irányuló javaslat 7. cikke).

3.2.11. A pénzforgalmi szolgáltatások használatával kapcsolatos jogok és kötelezettségek kapcsán az EGSZB üdvözlö azt a javaslatot is, hogy a díjak emelésére vonatkozó tilalmat az EU valamennyi pénznemében történő átutalásokra és beszedésekre terjesszék ki (a PSR 28. cikke).

3.2.12. Üdvözlendő az is, hogy a kereskedők által kezdeményezett ügyletekre vonatkozó szabályokat úgy határozzák meg, hogy azok összhangba kerüljenek a beszedésekre vonatkozó szabályokkal, hogy mindkét esetben ugyanazok a fogyasztóvédelmi szabályok legyenek érvényesek.

3.2.13. A javasolt rendelet 32. cikkében foglalt módosítások, amelyek lehetővé teszik, hogy pénzforgalmi intézmények hozzáférhessenek fizetési számlákhoz, fontosak, és megszüntetik a hozzáférés indokolatlan korlátozásait.

3.2.14. Különösen üdvözlendő a rendeletre irányuló javaslat azon rendelkezései, amelyek előírják egyfajta engedély-irányítópult létrehozását és a felhasználók általi engedélyezést, valamint lehetővé teszik számukra az irányítópult kezelését. Az EGSZB azonban úgy véli, hogy a gépesített adatgyűjtés (61) preambulumbekendésben említett tilalmát bele kell építeni a számlaadatokhoz való hozzáférésről szóló cikkekkébe.

3.2.15. Az EGSZB ennek kapcsán is figyelmeztet arra, hogy nem elfogadható, hogy a fogyasztókat arra ösztönözzék, hogy hitelesítési adataikat harmadik felek weboldalain adják meg. A fogyasztók érzékeny adatait nem szabad feldolgozni, és garantálni kell a fogyasztók számára, hogy ne tagadják meg tőlük a termékekhez vagy szolgáltatásokhoz való hozzáférést abban az esetben, ha megtagadják a nyílt banki szolgáltatási környezetben való részvételt.

3.2.16. Üdvözlendő az a követelmény, hogy a bankok és a pénzforgalmi szolgáltatók díjmentes IBAN-ellenőrzési szolgáltatást vezessenek be, amint az az azonnali fizetésekről szóló rendeletre irányuló javaslatban is szerepel (50. cikk). Az EGSZB kéri, hogy vizsgálják meg e két (az azonnali fizetésekről szóló irányelvre és a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló rendeletre vonatkozó) javaslat közötti összefüggést az IBAN-ellenőrzés eredményéről történő tájékoztatás tekintetében. Az EGSZB ezenkívül azt is kéri, hogy fontolják meg, hogy ezt a szolgáltatást alkalmazzák-e a vállalatok csoportos kifizetéseire is.

3.2.17. Ez az intézkedés azonban csak egyetlen csalástípust segít megelőzni; amint fent említettük, a PSR-nek több intézkedést kell tartalmaznia a csalás – ezen belül akár a pénzforgalmi szolgáltatási környezeten kívüli csalás – megelőzésére és a csalás áldozatává vált felhasználók támogatására. Az EGSZB azt ajánlja, hogy vizsgálják meg, hogyan lehetne ezeket az intézkedéseket a fizetési műveleteken túl is végrehajtani.

3.2.18. Nagyon pozitív annak megtiltása, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók egyoldalúan megemeljék a készpénz-helyettesítő fizetési eszközökre vonatkozó összehatárokat (51. cikk).

3.2.19. Ami a nem engedélyezett fizetésekért való felelősséget illeti, bizonyos pozitív fejlemények ellenére még mindig van mit javítani a vonatkozó jogi rendelkezéseken annak biztosítása érdekében, hogy a PSR (79) preambulumbekzdése valósággá váljon. Az EGSZB ezért további értékelés elvégzésére kéri az Európai Bizottságot arról, hogy van-e szükség a felelősségi láncsal kapcsolatban megfelelő mechanizmus létrehozására a teljes pénzforgalmi szolgáltatási környezetben, amelybe beleértendők a szolgáltatások felhasználói is.

3.2.20. Továbbra sem világos, hogy mi minősül súlyos gondatlanságnak és az hogyan bizonyítható, ezért a pénzforgalmi szolgáltatók továbbra a fogyasztókat tarthatják felelősnek olyan csalásokért, amelyeknek azok valójában az áldozatai.

3.2.21. Üdvözlendők az előre nem ismert összegű fizetési műveletekhez kapcsolódó, a pénzeszközök zárolására vonatkozó szabályok (PSR 61. cikk), ugyanis csökkenteni fogják, vagy akár meg is szüntetik az aránytalan összegek zárolásával és a zárolt pénzeszközök feloldásának késedelmességével kapcsolatos fogyasztói panaszokat.

3.2.22. Tekintettel a gyakran elkövetett csalások súlyosságára, a javasolt rendeletnek a pénzeszközök visszaszerzésére vonatkozó rendszerben kellene fontolóra vennie egy – a teljesítést nem érintő – eszköz bevezetését olyan esetekben, amikor észszerűen feltételezhető, hogy csalás történt.

3.2.23. A csalás bejelentésére vonatkozó követelmény (82. cikk) pozitív, és hangsúlyozza az Európai Bankhatóság (EBH) e téren betöltött fontos szerepét.

3.2.24. A jövőbeli csalások megelőzése érdekében kötelezővé kell tenni a pénzforgalmi szolgáltatók számára a csaláshoz kapcsolódó IBAN-ok és a csalás megelőzésére felhasználható egyéb adatok megosztását (83. cikk) a csalás első alkalommal történő megkísérlésekor, függetlenül attól, hogy a csalás sikeres volt-e vagy megghiúsult, és nem várva meg, hogy két különböző felhasználó bejelentést tegyen arról. Az EGSZB javasolja annak megfontolását, hogy ez a kötelezettség – a hálózati hatás kihasználása érdekében – vonatkozhatna-e harmadik felekre, köztük állami hatóságokra és bűnüldöző szervekre is. A pénzforgalmi szolgáltatók közötti és a hatóságokkal való gyorsabb adatmegosztás lehetővé tétele nyomán a csalások jobban felderíthetővé és megelőzhetővé válnak.

3.2.25. A fizetési csalás új formáinak megjelenéséről szóló értesítési kötelezettség (84. cikk) üdvözlendő, de semmi esetre sem vezethet a pénzforgalmi szolgáltatóknak a csalás megelőzésével, a bizonyítási teherrel és a fogyasztói jogok védelmével kapcsolatos felelősségének csökkenéséhez.

3.2.26. Szintén elismerésre méltóak a PSR-nek azok a rendelkezései, amelyek a pénzforgalmi szolgáltatók alkalmazottai számára képzési programok szervezését írják elő.

3.2.27. Az EGSZB üdvözlö a PSR azon rendelkezéseit, amelyek szigorúbb követelményeket támasztanak az SCA kapcsolatban, és pedig annak biztosítása érdekében, hogy mindenki – beleértve a fizikai fogyatékkal élőket, az időseket, a digitális eszközöket használni képtelen és a digitális csatornákhöz vagy okostelefonokhoz hozzáféréssel nem rendelkező személyeket is – számára legalább egy eszköz rendelkezésre álljon az erős ügyfél-hitelesítéshez.

3.2.28. Sok fogyasztó panaszkodik amiatt, hogy az erős ügyfél-hitelesítés teljesítéséhez általában el kell érni egy telefonos alkalmazáson alapuló megoldást.

3.2.29. Ez számos fogyasztó kizárását eredményezi, különösen bankkártyával fizetett online vásárlások esetében. Az EGSZB azt ajánlja, hogy mérjék fel az inkluzivitás szempontjából legmegfelelőbb erős ügyfél-hitelesítési megoldásokat, figyelembe véve más jogszabályok, különösen az általános adatvédelmi rendelet és az európai akadálymentesítési irányelv⁽¹¹⁾ végrehajtásával és érvényre juttatásával kapcsolatos kérdéseket.

3.2.30. Üdvözlendő az a rendelkezés, amely beavatkozási hatáskört biztosít az EBH számára a pénzforgalmi szolgáltatók által rendelkezésre bocsátott termékek kapcsán (104. cikk).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

3.2.31. Amint azt a pénzforgalmi szolgáltatásokról szóló irányelv esetében is megjegyeztük, a PSR rendelkezéseinek felülvizsgálatára vonatkozó határidő túlságosan hosszú.

3.2.32. Az EGSZB azt ajánlja, hogy a jogalkotók fontolják meg a végrehajtási időszak további 6 hónappal történő meghosszabbítását, lehetővé téve a pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy alkalmazkodjanak a jelentős technikai fejlődéshez.

3.3. A pénzügyi adatokhoz való hozzáférésre („nyílt banki tevékenység”) vonatkozó keretről szóló rendeletre irányuló javaslat ⁽¹²⁾.

3.3.1. E rendeletjavaslat célja, hogy kezelje az adatok megosztása terén azonosított problémákat azáltal, hogy eszközöket biztosít a fogyasztók és a vállalkozások számára a pénzügyi adataikhoz való jobb hozzáféréshez.

3.3.2. A kezdeményezés lehetővé teszi a fogyasztók és a vállalkozások számára, hogy igénybe vehessék az igényeik kielégítése céljából – megfelelő adatok alapján és az eredendő kockázatok kiküszöbölése mellett – létrehozott termékeket és szolgáltatásokat. Az EGSZB úgy véli, hogy a technológiai megoldások kidolgozása során, azok meghatározásától kezdődően figyelembe kell venni a hozzáférhetőséggel és a használattal kapcsolatos kérdéseket, elkerülve így az esetleges jövőbeli problémákat.

3.3.3. E rendeletjavaslattal az Európai Bizottság javítani kívánja a pénzügyi szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek (mind a fogyasztók, mind a vállalkozások) gazdasági teljesítményét azáltal, hogy előmozdítja a digitális átalakulást és felgyorsítja az adatvezérelt üzleti modellek elterjedését az EU pénzügyi ágazatában.

3.3.4. Miközben teljes mértékben elfogadjuk az adatközpontú gazdaság előmozdítására irányuló célkitűzést, úgy látjuk, hogy fontos egy olyan szabályozási keret létrehozása, amely egyértelműen meghatározza az adatmegosztásra vonatkozó szabályokat, valamennyi (köztük az EU-n kívüli) érintett fél kapcsán szem előtt tartva a kölcsönösséget. Ez különösen fontos a pénzügyi adatok területén, mivel azok az egyéneket vagy a vállalkozásokat illető érzékeny információkat tartalmaznak.

3.3.5. A rendeletre irányuló javaslatnak egyensúlyt kell teremtenie az érintett felek igényei között, folyamatosan szem előtt tartva az ügyfeladatok védelmének szükségességét. A jobb szolgáltatásnyújtás garantálása érdekében megfelelő képzést kell biztosítani a pénzforgalmi szolgáltatók személyzete számára. Az EGSZB úgy véli, hogy garantálni kell az általános adatvédelmi rendelet adattakarekossági elvét.

3.3.6. Az e rendeletre irányuló javaslatban szereplő ügyfeladat-kategóriák listája meglehetősen átfogó és széles körű (2. cikk), de a gyűjtött adatok kapcsán továbbra is fennáll a visszaélés és a jogellenes beavatkozás kockázata. Az EGSZB arra is rámutat, hogy előfordulhat, hogy a versenyfeltételek nem egyenlőek a nagymértékben szabályozott pénzügyi intézmények és más piaci szereplők között.

3.3.7. Az EGSZB fontosnak tartja, hogy az EBH-t és az EIOPA-t kifejezetten megbízzák azzal (7. cikk), hogy iránymutatásokat dolgozzanak ki a fogyasztói adatoknak a hitelbírálati minősítéshez és fogyasztói kockázattérítéshez kapcsolódó termékek és szolgáltatások, valamint az élet-, egészség- és betegségbiztosításhoz kapcsolódó termékek tekintetében történő feldolgozására vonatkozóan.

3.3.8. Ez a rendeletjavaslat azonban elégtelen az érzékeny személyes adatok és a releváns pénzügyi adatok felhasználásának tilalma tekintetében, és nem biztosítja megfelelően az egyensúlyt és az átláthatóságot.

3.3.9. Az EGSZB támogatja a javaslat azon rendelkezését, amely előírja az adattulajdonosok számára, hogy olyan engedély-irányítópultot bocsássonak az ügyfelek rendelkezésére, amely lehetővé teszi számukra, hogy a pozíciójukat védő döntéseket hozzanak (8. cikk).

3.3.10. Az irányítópultoknak (vagy portáloknak) olyan egyedi normáknak kell megfelelniük, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára annak meghatározását, hogy mely adatoknak mely szervezetekkel és milyen célból történő megosztásához adják hozzájárulásukat. Nagyon fontos, hogy a fogyasztók megértsék és érezzék, hogy hozzájárulásuk alapvető fontosságú.

3.3.11. Az EGSZB úgy véli, hogy az irányítópultok jobb működése érdekében fontos lenne megakadályozni, hogy az adattulajdonosok korlátozó gyakorlatokat alkalmazzanak.

⁽¹²⁾ COM(2023) 360 final.

3.3.12. A PSR-re vonatkozó rendelkezések végrehajtása kapcsán megfogalmazott ajánlásokhoz hasonlóan az EGSZB azt javasolja a jogalkotóknak, hogy fontolják meg a FiDA (a pénzügyi adatokhoz való hozzáférés keretrendszere) értelmében kialakítandó technikai jellemzők megvalósítási határidejének további 6 hónappal történő meghosszabbítását.

Kelt Brüsszelben, 2023. december 14-én.

*az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke*

Oliver RÖPKE

MELLÉKLET

Az alábbi, a vita során elutasított módosító indítványoknál a támogató szavazatok száma elérte az összes leadott szavazat számának legalább egynegyedét (Esz. 74. cikk (3) bekezdés):

3.2.7. pont

A következőképpen módosítandó:

Szekcióvélemény	Módosítás
<p>Az EGSZB például a következő eszközöket javasolja: (1) a „súlyos gondatlanság”, az „engedélyezés”, és a „csalás gyanúja”/„bizonyított csalás” fogalmának egyértelmű meghatározása; (2) egy olyan rendszer, amely ezekben a csalás által érintett esetekben egyértelműen meghatározza a felelősséget, pontosan definiálva a súlyos gondatlanság és az ellenőrzés fogalmát, kiegészítve a bankszámláról leemelt összeg azonnali visszatérítéséhez való joggal; (3) a pénzforgalmi szolgáltató, a fizető fél és a fizetés címzettje – a fizetési lánc további résztvevői – közötti felelősségmegosztás szigorú keretének meghatározása; (4) a tranzakciók megfelelőbb nyomon követésének megkövetelése valamennyi pénzforgalmi szolgáltatótól, illetve egyértelmű felelősség meghatározása a pénzforgalmi szolgáltatás valamennyi résztvevője számára; (5) annak megkövetelése, hogy ruházzanak be a csalók által használt hamis honlapok és hamis IBAN-ok azonosítását célzó eszközökbe; (6) a pénzforgalmi szolgáltatók kötelezése arra, hogy vegyenek részt alternatív vitarendezési mechanizmusokban, érvényre juttatva a (122) preambulumbekendést; (7) jogi eszközök ahhoz, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók csalás gyanúja esetén felfüggeszthessék a fizetési szolgáltatásokat, ideértve bizonyos kifizetések zárolását és a kiutalt pénzeszközök visszaszerzését is; illetve (8) megfelelő képzés a pénzforgalmi szolgáltatók személyzete számára ezen a téren, valamint lépések a felhasználók azzal kapcsolatos tudatosságának növelése érdekében, hogy miként használják megfelelően a fizetési eszközöket, hogyan azonosítsák a csalókat és mit tegyenek, ha csalás áldozataivá váltak.</p>	<p>Az EGSZB például a következő eszközöket javasolja: (1) a „súlyos gondatlanság”, az „engedélyezés”, és a „csalás gyanúja”/„bizonyított csalás” fogalmának egyértelmű meghatározása; (2) egy olyan rendszer, amely ezekben a csalás által érintett esetekben egyértelműen meghatározza a felelősséget, pontosan definiálva a súlyos gondatlanság és az ellenőrzés fogalmát, kiegészítve a bankszámláról leemelt összeg visszatérítéséhez való joggal; (3) a pénzforgalmi szolgáltató, a fizető fél és a fizetés címzettje – a fizetési lánc további résztvevői – közötti felelősségmegosztás szigorú keretének meghatározása; (4) a tranzakciók megfelelőbb nyomon követésének megkövetelése valamennyi pénzforgalmi szolgáltatótól, illetve egyértelmű felelősség meghatározása a pénzforgalmi szolgáltatás valamennyi résztvevője számára; (5) annak megkövetelése, hogy ruházzanak be a csalók által használt hamis honlapok és hamis IBAN-ok azonosítását célzó eszközökbe; (6) a pénzforgalmi szolgáltatók kötelezése arra, hogy vegyenek részt alternatív vitarendezési mechanizmusokban, érvényre juttatva a (122) preambulumbekendést; (7) jogi eszközök ahhoz, hogy a pénzforgalmi szolgáltatók csalás gyanúja esetén felfüggeszthessék a fizetési szolgáltatásokat, ideértve bizonyos kifizetések zárolását és a kiutalt pénzeszközök visszaszerzését is; illetve (8) megfelelő képzés a pénzforgalmi szolgáltatók személyzete számára ezen a téren, valamint lépések a felhasználók azzal kapcsolatos tudatosságának növelése érdekében, hogy miként használják megfelelően a fizetési eszközöket, hogyan azonosítsák a csalókat és mit tegyenek, ha csalás áldozataivá váltak.</p>

A szavazás eredménye:

Mellette: 83

Ellene: 110

Tartózkodott: 19

3.2.8. pont**A következőképpen módosítandó:**

Szekcióvélemény	Módosítás
Az érintős fizetéseket illetően az Európai Bizottság a lakossági pénzforgalmi stratégiában jelezte, hogy értékelni fogja egy olyan funkció bevezetésének lehetőségét, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy meghatározzák az érintős kifizetések küszöbértékeire vonatkozó preferenciáikat. Az EGSZB szorgalmazza, hogy egy ehhez hasonló megoldás kerüljön végrehajtásra.	Az érintős fizetéseket illetően az Európai Bizottság a lakossági pénzforgalmi stratégiában jelezte, hogy értékelni fogja egy olyan funkció bevezetésének lehetőségét, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy meghatározzák az érintős kifizetések küszöbértékeire vonatkozó preferenciáikat. Az EGSZB szorgalmazza, hogy egy ehhez hasonló megoldás kerüljön végrehajtásra, amennyiben az értékelés kimutatja, hogy az említett funkció bevezethető.

A szavazás eredménye:

Mellette: 73

Ellene: 126

Tartózkodott: 17

3.2.20. pont**A következőképpen módosítandó:**

Szekcióvélemény	Módosítás
Továbbra sem világos, hogy mi minősül súlyos gondatlanságnak és az hogyan bizonyítható, ezért a pénzforgalmi szolgáltatók továbbra a fogyasztókat tarthatják felelősnek olyan csalásokért, amelyeknek azok valójában az áldozatai.	Továbbra sem világos, hogy mi minősül súlyos gondatlanságnak és az hogyan bizonyítható.

A szavazás eredménye:

Mellette: 68

Ellene: 136

Tartózkodott: 17